

Michael Hjorth Winther
JKA-Arkitekter ApS

Kystdirektoratet
J.nr. 2025 - 85521
Ref. makch
Den 30. oktober 2025

Dispensation til ændringer og udvidelse af bolig samt til opsætning af solceller inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

Du har på vegne af ejeren søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til ændringer og udvidelse af bolig samt til opsætning af solceller inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. nr. 317, Hokkerup, Holbøl, Fjordvejen 144, 6340 Kruså, Aabenraa Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, stk. 3, nr. 1, stk. 3, nr. 1 og stk. 3, nr. 10, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. I skal selv undersøge, om projektet kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

I må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

I kan se en klagevejledning i bilag 2.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

Redegørelse for sagen

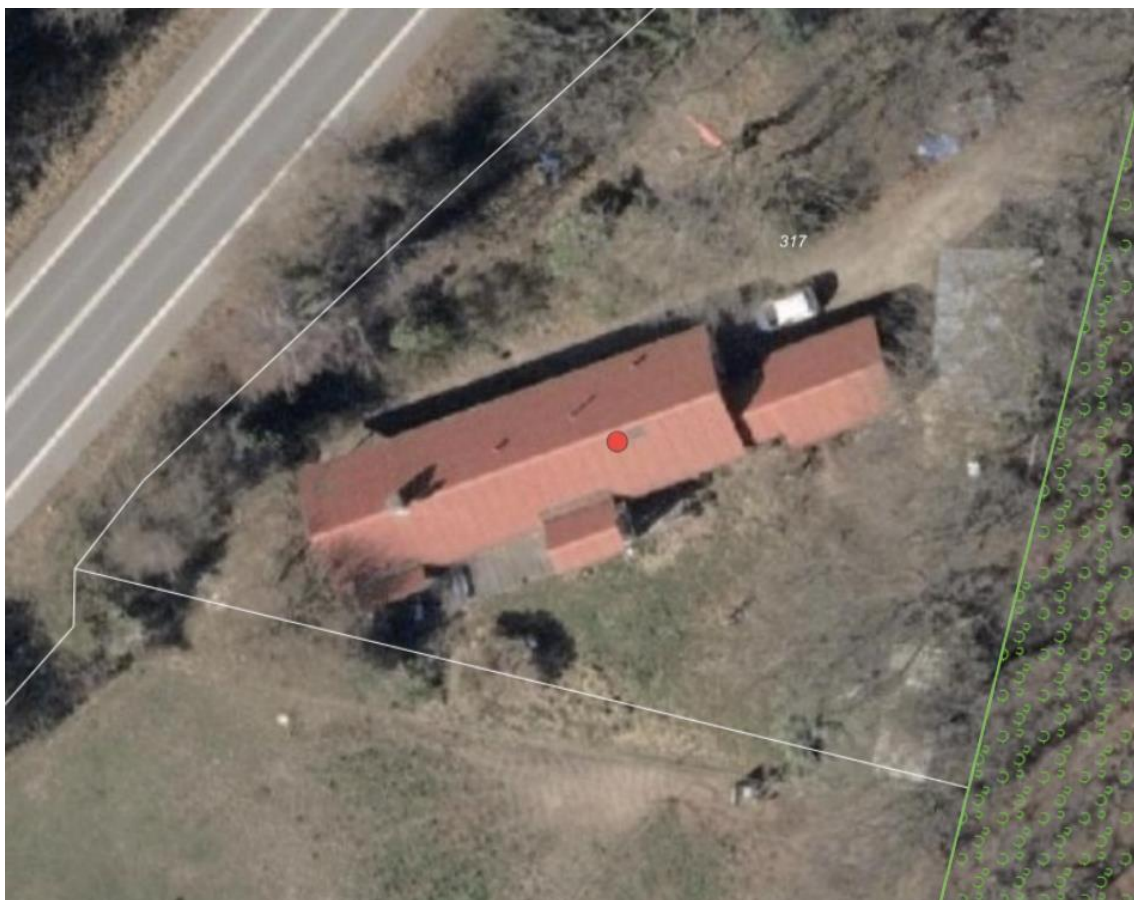
Ovennævnte ejendom er bebygget med et fritliggende enfamiliehus til helårsbeboelse. Boligen har et boligareal på 161 kvm. Dertil kommer en carport på 56 kvm og et udhus på 20 kvm.

Ejendommen ligger i sin helhed i den udvidede strandbeskyttelseslinje. Grunden er 2446 kvm.

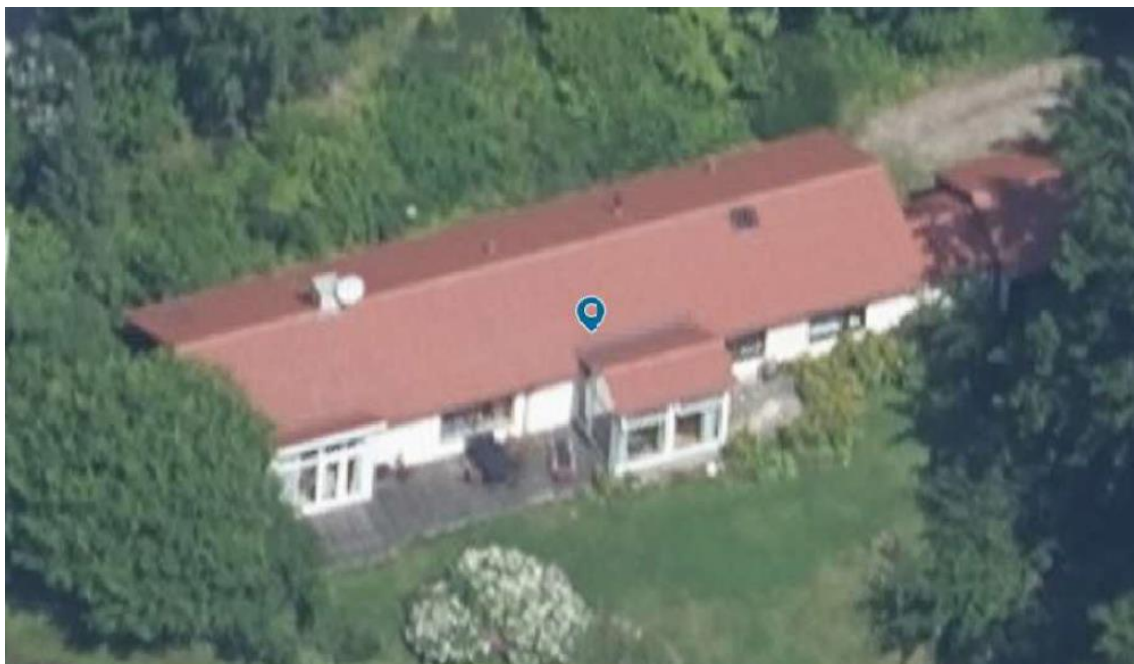
Der søges om at opføre en tilbygning på 14,5 kvm. Derudover udføres tre nye karnapper beklædt med zink, tre vinduer føres til gulv, der opføres solceller, og der isættes tagvinduer. Endelig isættes to nye vinduer i facaden mod nord. Facader isoleres og beklædes med træ.

Luftfoto af området. Mod syd ses et boligområde undtaget strandbeskyttelse. Mod øst er et skovområde. Grøn signatur angiver den del af skovområdet, der er pålagt fredskov efter skovloven. Hvide streger er matrikelskel.

Detalje af ovenstående figur viser ejendommens bygninger og fredskov mod øst.

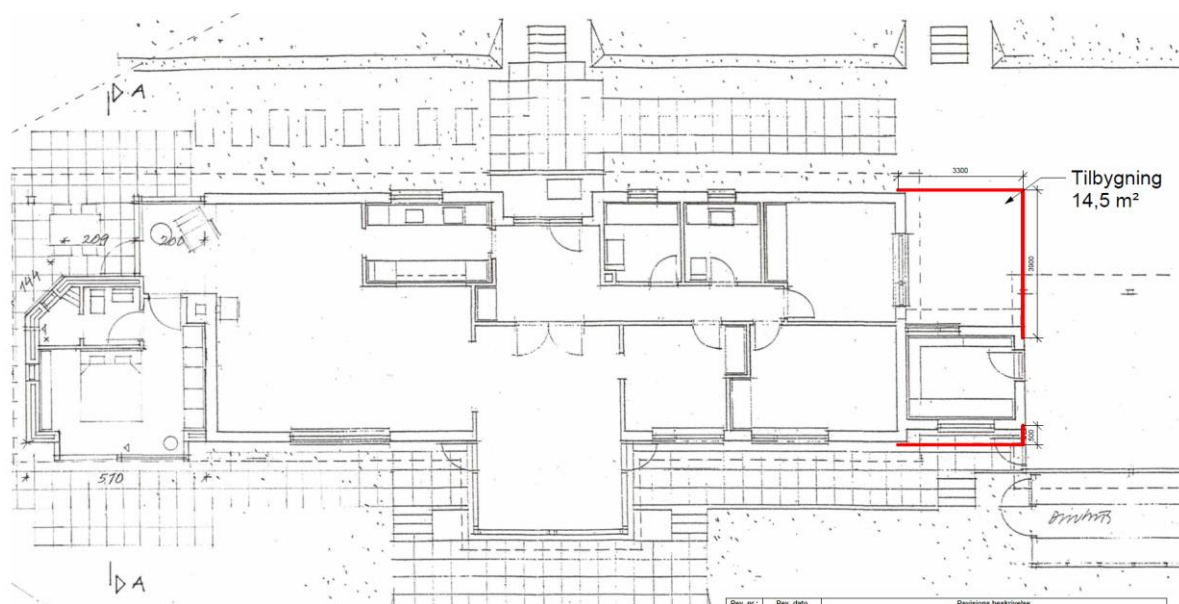
Skråfoto af boligen.

Dronefoto af facaden mod syd indsendt af ansøger.

Dronefoto af facaden mod syd indsendt af ansøger.

Plan viser placering af den ansøgte tilbygning markeret med rød mod nordøst

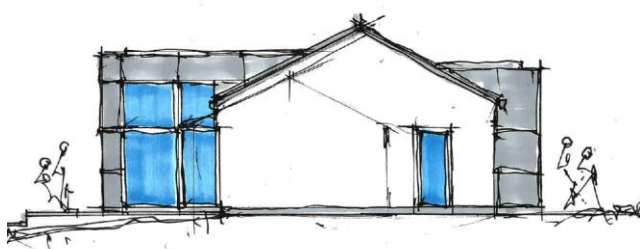
Visualisering af huset set fra syd efter ændringerne. Af visualiseringen ses to karnapper mod syd og en karnap mod nord. Solceller på tagfladen mod syd og vinduer i facaden, der er ført til gulv. Visualiseringen viser desuden den udvidede terrasse, der er ført rundt om den nye karnap og hen foran tilbygningen.

Fugleperspektiv fra nord

Rev. nr.:	Rev. dato
Byggesag:	
Bygherre:	Inna og Michael Wendt
Emne:	Fugleperspektiver
Sagsnr.:	25-2911
Ansvarlig:	
JKA - ARKITEKTER ApS	
TLF. 7443 2127 - MOBIL: 3068 7127	
BANGSGADE 29	

Visualisering af huset set fra nord efter ændringerne. Af visualiseringen ses to karnapper mod syd og en karnap mod nord. Desuden ses nye tagvinduer i tagfladen mod nord og to nye vinduer i facaden mod nord. Tilbygningen ses udført i forlængelse af den eksisterende bolig mod øst.

Facadeskitse

Facadeskitse

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område (N197 Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als) ligger ca. 3,5 km mod øst. Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på at der er tale om ændringer på en eksisterende bolig i god afstand til Natura 2000-området. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten ikke er et potentielt levested for bilag IV-arter. Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Det fremgår af lovbemærkningerne til en ændring af naturbeskyttelsesloven i 1994 ("kystloven"), at der forudsættes en lempeligere administration, når der er tale om til- og ombygninger af helårshuse i den udvidede del af strandbeskyttelseszonen (100-300 m). Af lovbemærkningerne fremgår således følgende:

Til- og ombygning af helårshuse, hvorved husets samlede bruttoetageareal ikke overstiger 250 m², kan i medfør af planloven ske uden tilladelse. Det forudsættes, at administrationen af den udvidede strandbeskyttelseslinje vil ske under hensyntagen hertil, således at dispensation fra forbuddet inden for linjen vil kunne gives i det omfang, der er tale om eksisterende huse, som ved lovens ikrafttræden har henligget med helårsstatus. Der vil i den forbindelse kunne stilles vilkår om placering og udformning.

Ifølge Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis skal lovbemærkningerne forstås således, at det kun er inden for den udvidede strandbeskyttelseslinje (fra 100 til 300 m), at der normalt kan dispenseres til udvidelse af helårshuse op til 250 m², og kun hvis boligen ved ikrafttrædelsen af den udvidede beskyttelseszone havde helårsstatus.

Efter naturbeskyttelseslovens §15a, stk. 3, kan der i lovligt etablerede haver til en bolig, jf. Stk. 4 placeres mindre bygninger, anlæg og installationer i tilknytning til boligen og højst 15 m fra denne, som en terrasse etableret i niveau med og i sammenhæng med beboelsen, et gyngestativ, højbede og en sandkasse og andre legeredskaber samt et mindre skur på op til 10 m², medmindre der allerede lovligt er opført et skur i tilknytning til boligen. Efter lovens §65b, stk. 3, nr. 1 kan der

meddeles dispensation til at placere de samme anlæg i haven, men uden tilknytning til boligen, samt til andre mindre anlæg.

9fter naturbeskyttelseslovens §65b, stk. 3, nr. 9 kan der dispenseres til udvendig isolering af en helårsbolig med op til 25 cm isolering,

Efter naturbeskyttelseslovens §65b, stk. 3, nr. 10 kan der dispenseres etablering af mindre kviste og tagvinduer på en helårsbolig så vidt muligt på den side af boligen, der vender væk fra vandet.

Efter praksis anses udbredelsen af vedvarende energi for et anerkendelsesværdigt formål, hvorfor der ofte meddeles dispensation til at opsætte solceller på eksisterende tagflader, når disse vender væk fra kysten, mens der oftere på grund af en markant påvirkning på oplevelsen af kystlandskabet meddeles afslag til opsætning af solceller i terræn og på tagflader, der vender mod kysten.

Kystdirektoratet lægger i afgørelsen vægt på følgende:

- Udvidelsen af boligen med en tilbygning på 14,5 kvm er inden for rammen af den nævnte lovbemærkning om udvidelse af boliger i den udvidede strandbeskyttelseslinje. Tilbygningen er efter Kystdirektoratets vurdering diskret udformet som en forlængelse af den eksisterende bolig og landværts denne.
- Ændringer på boligens facader, herunder opførelse af karnapper, udvidelse af eksisterende vinduer mod syd og isætning af to nye vinduer mod nord anses for at udgøre mindre ændringer af boligen.
- Tagvinduer i tagfladen mod nord vurderes at være omfattet af den nævnte dispensationsbestemmelse i §65b, stk. 3, nr. 10.

I det hele lægges der vægt på, at boligen ligger tilbagetrukket fra kysten, delvist skjult af fredskovspålagt skovbevoksning. Der lægges desuden vægt på, at der nærmere kysten er et boligområde undtaget strandbeskyttelse. Endelig lægges der vægt på, at boligen allerede i dag fremstår uensartet i sin opbygning med fremskudte glaspartier mod kysten. Samlet set vurderes ændringerne derfor ikke at stride afgørende imod hensynet til at bevare kystlandskaberne frie for yderligere indgreb.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet ”Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse”.

Kystdirektoratet giver på denne baggrund efter en samlet vurdering dispensation til projektet som beskrevet oven for.

Med venlig hilsen

Martin Kangas Christensen
Kystdirektoratet
+45 91 33 84 31
makch@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgrundlag

Bilag 2: Klagevejledning

Afgørelsen er også sendt til:

- Aabenraa Kommune, post@aabenraa.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Aabenraa, dnaabenraa-sager@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Aabenraa, aabenraa@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Aabenraa, aabenraa@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, nbu_jyl@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.